



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: L. L., nar. X,
bytem X
zastoupeného Mgr. et Mgr. Bc. Jan Holas,
advokátem se sídlem Aloise Krále 10, 796 01 Prostějov

proti
žalovanému: Krajský úřad Olomouckého kraje,
se sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 6. 6. 2018, č. j. KUOK 62187/2018,
sp. zn. KÚOK/55478/2018/ODSH-SD/7658,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- IV. Ustanovenému zástupci Mgr. et Mgr. Bc. Janu Holasovi, advokátovi se sídlem Aloise Krále, 2640/10, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 8 734 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně. Náklady právního zastoupení nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

- I. Vymezení věci

1. Žalobce se včasné podanou žalobou, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“), domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Prostějova, odboru občanských záležitostí – přestupkového oddělení (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 2. 5. 2018, č. j. PVMU 64676/2018 16a, sp. zn. OÖZ2 3062/2017 Mz (dále též „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku z nedbalosti podle ustanovení § 125c odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „silniční zákon“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ustanovení § 125c odst. 2 silničního zákona, kterého se z nedbalosti dopustil porušením ustanovení § 10 odst. 1 písm. d) silničního zákona, a to tím, že dne 3. 8. 2017 jako provozovatel vozidla tov. zn. X, reg. zn. X, a následně dne 26. 9. 2017 jako provozovatel vozidla tov. zn. X, reg. zn. X, svěřil samostatné řízení těchto vozidel osobě, o které neznal potřebné údaje k určení totožnosti, což bylo zjištěno v rámci šetření jiných skutků Policií ČR (dále též „PČR“).
3. Za spáchání přestupku byla žalobci podle ustanovení § 125c odst. 5 písm. d) silničního zákona v návaznosti na ustanovení § 35 písm. b) a § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“), uložena sankce ve formě pokuty ve výši 6 000,- Kč, a současně mu byla podle ustanovení § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a vyhlášky č. 520/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uložena povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1 000,- Kč.

II. Žaloba

4. V žalobě ze dne 16. 6. 2018, doručené krajskému soudu dne 18. 6. 2018, žalobce konstatoval, že již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí uvedl, že v prvním případě je těžiště v podstatě v trestním řízení, a proto by tuto věc neměl řešit správní orgán, neboť toto nespadá do jeho kompetence zabývat se trestními věcmi. Navíc není ani dána místní příslušnost ve smyslu ustanovení § 62 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť se skutek stal v okrese Olomouc.
5. V případě druhého případu je dle žalobce zarážející, že se správnímu orgánujevilo jako dostačující tvrzení policejního orgánu, že někdo spáchal dopravní nehodu, u které není žádný jiný svědek, pouze poškozený, který viděl značku auta žalobce v místech, kde se pravidelně pohybuje, neboť jezdí do školy pro sluchově handicapované. Správní orgán zpochybnil výpověď žalobce, přitom na vozidle žalobce nebylo žádné poškození, což potvrzoval výpověď žalobce.
6. Žalovaný se k námitkám nevyjádřil.

7. Žalobci byl následně k jeho žádosti ustanoven pro řízení o soudní přezkoumání rozhodnutí správního orgánu zástupce, a to usnesením ze dne 4. 10. 2018, č. j. 32 A 40/2018 – 21.
8. Ustanovený zástupce žalobu doplnil tak, že rozhodnutí správních orgánů vycházela z velké části z úředních záznamů o podání vysvětlení pořízených PČR. Ve správním řízení vedeném o přestupku nejsou tyto listiny způsobilé být důkazem. Ve vztahu k úředním záznamům se musí použít přiměřeně ustanovení § 158 odst. 6 a § 211 odst. 6 trestního řádu, obdobně též ustanovení § 137 odst. 4 správního řádu. Jestliže tedy správní orgány závěr o vině opírají o úřední záznamy o podání vysvětlení, a dokonce jeho následnou výpověď s úředním záznamem o podání vysvětlení konfrontují, zakládají dle názoru žalobce vadu rozhodnutí, jelikož svůj závěr staví na nepřipustných důkazech.
9. Žalobce dále namítl, že se přestupků nedopustil, jelikož nebyly naplněny formální znaky skutkové podstaty přestupku dle ustanovení § 125c odst. 2 silničního zákona. I když některé osoby, kterým vozidlo půjčoval, znal jen přezdívkou, neznamená to, že svěřil samostatné řízení vozidla osobě, o které neznal údaje potřebné k určení její totožnosti. Problém není v tom, že by neznal identifikátory osob, které jeho auto řídily, nýbrž v tom, že mu nebyly sděleny dostatečně přesné informace, aby mohl jednoznačně uvést, kdo v daný okamžik jeho vozidlo řídil. Vzhledem k tomu, že žalobci nebylo upřesněno, ke kterému okamžiku se váže zjišťování řidiče jeho vozidla, nebo jak měl tento řidič vypadat, nemohl žalobce vyloučit ani to, že v předmětnou chvíli řídil on sám. Správní orgány tak dospěly k nesprávnému závěru o vině žalobce. Dochází totiž ke ztotožňování dvou různých situací: 1) neschopností žalobce uvést, kdo v daný moment vozidlo řídil, a 2) nevědomostí žalobce o totožnosti řidiče. Kdyby měl žalobce od správního orgánu či PČR potřebné informace, byl by zřejmě schopen určit, kdo jeho vozidlo řídil.
10. Dále žalobce poukázal na vnitřní rozpory v prvostupňovém rozhodnutí, které převzal žalovaný. Na jednu stranu je konstatováno, že není zásadní zjišťovat, zda vozidlem žalobce došlo ke spáchání přestupku nebo ne, když je konstatováno, že je žalobce trestán za nevědomost o totožnosti řidiče. Na druhou stranu je však v úvaze o výši trestu konstatováno, že bylo přihlédnuto k následkům jeho jednání. Dále je v rozhodnutí uvedeno, že není nezbytné prokazovat, zda byl s vozidly spáchán nějaký přestupek, neboť v tomto řízení žalobce není trestán za porušení zákona, kterého se dopustila či mohla dopustit osoba, které žalobce svěřil vozidlo, nýbrž je postihován za to, že neznal údaje nezbytné k identifikaci řidiče. Přičemž je hned dodáno, že tímto žalobce ztížil či zmařil vyšetřování policie, tedy poškodil veřejný zájem, spočívající v řádném objasnění přestupkového jednání či trestné činnosti. Správní orgány tak sice uzavřely, že není významné, zda vozidlem žalobce byl spáchán přestupek (trestný čin), ale zároveň dávají žalobci k tíži zmaření či ztížení objasnění domnělých přestupků (či trestného činu). Spáchání protiprávního jednání vozidlem žalobce tak není postaveno najisto. Na vozidle žalobce se nenacházelo žádné poškození, které by vozidlo spojovalo s dopravní nehodou.
11. Závěrem proto žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 10. 12. 2018 uvedl, že žalobce směřuje několik věcí, které spolu nesouvisejí, dohromady. Dle žalovaného žalobce zaměňuje přestupek dle ustanovení § 125c odst. 2 silničního zákona za přestupek dle ustanovení § 125f odst. 1 silničního zákona. Jak je ze sdělení žalobce patrné, žalobce se přestupku dle ustanovení § 125c odst. 2 silničního zákona dopustil tím, že jako provozovatel vozidla přikázal nebo svěřil samostatné řízení vozidla osobě, o níž nezná údaje potřebné k určení její totožnosti. Vzhledem ke skutečnosti, že státní správa nedisponuje evidencí přezdívek, nelze takto označenou osobu dohledat.
13. Protokol o nehodě v silničním provozu, ze kterého správní orgán vycházel, je neodkladným a neopakovatelným úkonem, který lze jako důkaz použít. Správní orgán taktéž vycházel i z výpovědi žalobce, který se ke svému obvinění po řádném poučení vyjádřil, a skutečnosti označené PČR, tedy že neznal údaje o totožnosti řidičů, potvrdil. Lze tedy konstatovat, že skutečnosti uvedené v úředních záznamech PČR byly žalobcem potvrzeny.
14. Namítaný nedostatek místní příslušnosti opětovně prokazuje, že žalobce zaměňuje jednání neustanovených řidičů s jeho povinností stanovenou v ustanovení § 10 odst. 1 silničního zákona.
15. Žalovaný byl proto názoru, že bylo v dané věci postupováno v souladu se zákonem o silničním provozu, a to při zachování všech práv žalobce. Z tohoto důvodu proto navrhl, aby krajský soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

16. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
17. Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
18. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).
19. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
20. Přednostně se zdejší soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobce nenamítal, tedy z úřední povinnosti. Je-li totiž správní rozhodnutí

nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí logicky nelze věcně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tedy obvykle bývá překážkou posouzení důvodnosti dalších žalobních námitek, což však v daném případě nenastalo.

21. Žalobcem byla namítána nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů. K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů uvedl Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92, SJS 27/0, SP č. 27/1994, že: *„Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej případně vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Z odůvodnění správního rozhodnutí musí jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastnické námitky a přihlédl i k námitkám strany druhé. Užití argumenty a úvahy správního orgánu nesmí vzbudit pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odůvodnění musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle.“*
22. Při výkladu pojmu „nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu“ vyšel zdejší soud dále i z konstantní judikatury vztahující se k nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí, která je shrnuta např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21.12.2011, č.j. 2 As 85/2011-170 všechny rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz), kde je mj. uvedeno: *„K vymezení rozsahu přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí přispěl Ústavní soud, který např. v nálezu ze dne 11.04.2007, sp.zn. I. ÚS 741/06, publ. ve Sb.n.u. ÚS, svazek 45, nález 64, str. 77, vyslovil, že odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Ústavní soud rovněž v nálezu ze dne 17.12.2008, sp.zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na nalus.usoud.cz) také konstatoval: „Soudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.“ V tomto nálezu Ústavní soud dále vyslovil, že „... je-li povinnost krajských soudů vyplývající z práva na spravedlivý proces podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod to, aby se vypořádaly i s námitkami žalobců uplatněnými opožděně, a to z pohledu včasnosti jejich uplatnění, tím spíše je dána povinnost krajských soudů vypořádat se s námitkami uplatněnými v žalobě, tedy řádně a včas“. Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20.06.1996, sp.zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, nález 34, str. 257, a nález ze dne 26.06.1997, sp.zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, nález 85,*

str. 287) také vyplývá, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s.ř.s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními

a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

23. Také Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích opakovaně vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.07.2005, č.j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29.07.2004, č.j. 4 As 5/2003-52, www.nssoud.cz). Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14.11.2007, č.j. 1 Afs 53/2007 - 34 (dostupný na www.nssoud.cz), bylo vysloveno, že „... je povinností soudu stranám sporu ozřejmit, jakými úsudky byl veden a k jakým závěrům dospěl“. V této souvislosti lze také poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.01.2008, č.j. 5 As 29/2007 - 64, dostupný na www.nssoud.cz, v němž se uvádí, že v situaci, kdy „... je část odůvodnění rozsudku krajského soudu, v níž se měl krajský soud vyjádřit

ke skutkovým a právním otázkám vyplývajícím z uplatněných žalobních bodů, tvořena z valné části toliko pasážemi převzatými bez dalšího komentáře z publikovaného judikátu v jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž by krajský soud zároveň vyložil, jaký význam mají tyto převzaté závěry pro jeho rozhodnutí ve věci, je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů“. Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost pak lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno

či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou

ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 04.12.2003, č.j. 2 Azs 47/2003 - 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS). Také správní rozhodnutí lze považovat za nepřezkoumatelné buď pro nedostatek důvodů, nebo pro nesrozumitelnost. Stejně závěry je třeba zásadně vztáhnout i na rozhodnutí správních orgánů.

24. Krajský soud neshledal žádnou z vad, pro kterou by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, ať už pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný

výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný). Pokud žalobce namítá, že se žalovaný nedostatečně vypořádal se všemi důvody uvedenými v odvolání, resp. se všemi navrhopnými důkazy k prokázání v odvolání tvrzených skutečností, je třeba připomenout, že mu žádný právní předpis nestanoví povinnosti vypořádávat námitky či jednotlivé důkazy ve stejné struktuře, v jaké žalobce podal odvolání. Je pouze na žalovaném, aby odvolací námitky či navržené důkazy vypořádal, logicky odůvodnil a argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů.

25. To se ve zde projednávaném případě stalo a soud proto nemůže přisvědčit žalobci ani v jednom z jeho odkazů na vady, které by vedly k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Žalovaný se v dostatečné míře, zcela zřetelně a srozumitelně vyjádřil ke všem žalobcem uplatněným odvolacím námitkám, přičemž žádnou odvolací námitku neopomenul. Zdejší soud má taktéž za to, že zamítnutí jednotlivých odvolacích námitek zdůvodnil a srozumitelně uvedl, co jej vedlo k závěru napadeného rozhodnutí.
26. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí, stejně jako prvostupňového rozhodnutí, je tak seznatelné, které otázky správní orgány považovaly za rozhodné. Vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jež v napadeném rozhodnutí vyslovil žalovaný, je zřetelná. Zdejší soud rovněž neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost z důvodu absence formy zavinění přestupku ve výroku napadeného rozhodnutí, k čemuž se soud vyjádřil níže v textu tohoto rozhodnutí. Napadené rozhodnutí proto krajský soud považuje za přezkoumatelné. Ostatně sám žalobce s tímto rozhodnutím polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné, a skutečnost, že se závěry žalovaného nesouhlasí, nutně neznamená, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
27. Ve světle těchto skutečností považuje krajský soud námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za nepřipadnou. Přistoupil proto k posouzení podstaty projednávané věci.
28. Zákon č. 411/2005 Sb. s účinností od 1. 7. 2006 zavedl novou povinnost provozovatele vozidla, kdy podle znění ustanovení § 10 odst. 1 písm. d) silničního zákona *provozovatel vozidla nesmí přikázat nebo svěřit samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti*. Na tuto povinnost navazuje ustanovení § 125c odst. 2 silničního zákona, dle kterého se fyzická osoba *dopustí jako provozovatel vozidla přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) přikáže nebo svěří samostatné řízení vozidla osobě, o níž nezná údaje potřebné k určení její totožnosti*, a dále ustanovení § 125c odst. 5 písm. d) silničního zákona, dle kterého se za přestupek *uloží pokuta od 5000 Kč do 10000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) bodu 1 až 3, písm. e) bodů 2 až 4 a 6, písm. f) bodů 2, 7, 10 a 11, písm. j) a podle odstavce 2*. Současně podle ustanovení § 10 odst. 4 silničního zákona *provozovatel vozidla a osoba, které provozovatel svěří vozidlo, s výjimkou, kdy provozovatelem vozidla je zpravodajská služba, jsou povinni na výzvu policie, krajského úřadu*

nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností sdělit skutečnosti potřebné k určení totožnosti řidiče vozidla podezřelého z porušení ustanovení tohoto zákona; tímto ustanovením není dotčeno ustanovení zvláštního právního předpisu upravující právo odepřít výpověď nebo podání vysvětlení.

29. Obecná část důvodové zprávy k zákonu č. 411/2005 Sb. k předmětné úpravě konstatovala následující: „Nově zákon zakotvuje povinnost provozovatele vozidla, popřípadě osoby, které provozovatel vozidlo svěřil, sdělit policii nebo správnímu orgánu údaje potřebné k určení totožnosti osoby, která vozidlo řídila v době spáchání přestupku. Po vzoru některých zahraničních úprav se zavádí vyvratitelná právní domněnka, že v případě, že tento údaj provozovatel nebo povinná osoba neposkytne, má se za to, že se protiprávního jednání dopustil sám. [pozn. soudu: z textu zákona je zjevné, že zákonodárce nepřijal původně vládou navrhovanou úpravu vyvratitelné domněnky, že pachatelem deliktu je sám provozovatel (nebo osoba, jíž vozidlo svěřil), pokud nesdělí údaje pro zjištění totožnosti řidiče] V současné době je nemožné projednat celou řadu přestupků pouze proto, protože provozovatel vozidla tvrdí, že vozidlo v době spáchání přestupku neřídil a neví, kdo je řídil, protože k řízení vozidla má přístup více osob. Šetření přestupku se v důsledku této nespolupráce protahuje a policie musí nakonec věc buď úplně odložit, nebo v důsledku uplynutí prekluzivní lhůty zanikne trestnost protiprávního jednání.“ Zvláštní část důvodové zprávy k navrhovanému § 10 odst. 1 písm. d) silničního zákona uvedla: „Navrhuje se stanovit povinnost provozovateli vozidla mít znalost o řidiči, kterému svěřil řízení vozidla. Ustanovení je spojeno s pořádkovou pokutou, kterou bude postižen provozovatel vozidla, nesplní-li uvedenou povinnost.“
30. Krajský soud v této souvislosti odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 As 21/2011 - 52, s nimiž se ztotožňuje, přičemž nenašel důvod, proč by se měl od těchto závěrů odklonit. Nejvyšší správní soud ve zmíněném rozsudku mj. uvedl: „Zákon č. 411/2005 Sb. do zákona o silničním provozu vložil dvě relativně samostatné povinnosti provozovatele vozidla v § 10 odst. 1 písm. d) a v § 10 odst. 3. Za prvé se jedná o povinnost znát identifikační údaje řidiče, jemuž přikázal nebo svěřil samostatné řízení vozidla (resp. slovy zákona nesmí přikázat nebo svěřit samostatné řízení vozidla osobě, o níž tyto údaje nezná). Za druhé jde o povinnost provozovatele vozidla (ale i osoby, jíž řízení vozidla svěřil) sdělit konkrétně jmenovaným subjektům skutečnosti potřebné k určení totožnosti řidiče vozidla podezřelého z porušení ustanovení zákona o silničním provozu. Za použití logického výkladu vztahu § 10 odst. 1 písm. d) a § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je třeba rozlišovat dvě situace. Za prvé, zná-li provozovatel vozidla identifikační údaje řidiče, kterému svěřil nebo přikázal řízení tohoto vozidla a současně je tento řidič podezřelý z porušení ustanovení zákona o silničním provozu, je povinností provozovatele vozidla na výzvu příslušných orgánů tyto údaje sdělit. Této povinnosti se může zprostit (výzvu odepřít) pouze v případě, že by mu nebo osobám jemu blízkým hrozilo nebezpečí postihu za přestupek, popřípadě za trestný čin nebo by porušil státní nebo služební tajemství anebo zákonem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti (čl. 37 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, § 60 odst. 1 zákona o přestupcích). Za druhé, nezná-li provozovatel vozidla identifikační údaje řidiče, kterému svěřil nebo přikázal řízení tohoto vozidla, nemůže logicky nikdy naplnit navazující povinnost sdělit tyto údaje zákonem vymezeným subjektům, je-li příslušný řidič podezřelý z porušení zákona o silničním provozu. Požadovat v takovém případě po provozovateli sdělení příslušných údajů postrádá rozumný smysl (provozovatel nemůže sdělit něco, co neví) – stejně ale

postrádá smysl obrana provozovatele, že tímto řidičem byla osoba jemu blízká. Neví-li totiž provozovatel vozidla, komu svěřil nebo přikázal řízení vozidla, nemůže věrohodně tvrdit, že tímto řidičem byla osoba jemu blízká.(...)

31. [15] Ustanovení § 125 odst. 2 zákona o silničním provozu (pozn. soudu: nyní § 125c odst. 2 silničního zákona), jež bylo použito v projednávaném případě, pak zakotvuje jiný správní delikt fyzické osoby (pozn. soudu: nyní přestupek) navazující na zákonnou povinnost obsaženou v § 10 odst. 1 písm. d) téhož zákona, tj. povinnost provozovatele vozidla znát identifikační údaje řidiče, jemuž přikázal nebo svěřil samostatné řízení vozidla. Pro jeho naplnění je třeba, aby byly splněny tři podmínky: 1) pachatel – fyzická osoba je provozovatelem vozidla (popř. je osobou, již bylo svěřeno řízení vozidla); 2) pachatel přikázal řízení vozidla nebo svěřil vozidlo jiné osobě; 3) pachatel nezná údaje k určení totožnosti této osoby (řidiče). Jelikož se jedná o jiný správní delikt, zásadně se zde nevyžaduje zavinění; pro projednávaný případ je nicméně podstatné, že součástí objektivní stránky tohoto deliktu není jednání pachatele spočívající v nesdělení údajů potřebných k určení totožnosti řidiče vozidla. Pachatel je zde trestán pouze za nevědomost o totožnosti řidiče vozidla – jak vyplývá z důvodové zprávy, účelem této právní úpravy bylo právě zabránit nežádoucí praxi, kdy provozovatelé vozidel leckdy účelově mařili vyšetření porušení zákona o silničním provozu tvrzením, že nevědí, kdo vozidlo v kritickém okamžiku řídil. Každý provozovatel vozidla proto musí vědět, kdo jeho vozidlo řídí; pokud tuto skutečnost neví, porušuje tím svou zákonem uloženou povinnost.
32. Krajský soud má za to, že skutkové podstaty přestupku ve smyslu ustanovení § 125c odst. 2 silničního zákona byla v případě žalobce beze zbytku naplněna.
33. První podmínka, tedy že pachatelem je fyzická osoba, která je provozovatelem vozidla, není v případě žalobce mezi stranami sporná a vyplývá rovněž z vyjádření žalobce obsažených ve správním spisu.
34. Ani v případě druhé podmínky spočívající v tom, že pachatel přikázal řízení vozidla nebo svěřil vozidlo jiné osobě, nelze mít v případě žalobce pochyb. Pojem přikázání svědčí o aktivitě na straně provozovatele, zatímco pojem svěřeni zahrnuje i prosté umožnění třetí osobě vozidlo řídit bez nutného aktivního konání provozovatele. Smyslem právní úpravy je zde postižení nevědomosti pachatele o totožnosti osoby, která řídí vozidlo, jehož je provozovatelem, bez ohledu na to, jaká byla při předání vozidla provozovatelova role (aktivní, pasivní). Skutečnost, že žalobce svěřil vozidlo, jehož je provozovatelem, třetí osobě, plyne ze zápisu o podaném vysvětlení ze dne 21. 8. 2017, č. j. KRPM-106556/PŘ-2017-141215 (přestupek ze dne 3. 8. 2017), a ze dne 5. 10. 2017, č. j. KRPM-120718-10/PŘ-2017-140506-LN (přestupek ze dne 26. 9. 2017), když v obou případech žalobce tvrdil, že vozidlo v danou dobu užíval možná jeho známý, kterého zná pouze pod přezdívkou „X“, a který pochází z Brna a jehož pravé jméno žalobce neznal.
35. Třetí podmínka, tedy že pachatel nezná údaje k určení totožnosti osoby, již svěřil vozidlo, byla v žalobcově případě naplněna. V této souvislosti považuje krajský soud za vhodné citovat plné znění již zmiňovaných dokumentů. Podle zápisu o podaném vysvětlení ze dne 21. 8. 2017, č. j. KRPM-106556/PŘ-2017-141215 (přestupek ze dne 3.

8. 2017), žalobce uvedl: „Ke své osobě uvádím, že (...) jsem provozovatelem vozidla X, RZ: X (...). Vozidlo také jako jeho provozovatel často půjčuji známým a rodinným příslušníkům. Vozidlo takto užívá velká skupina lidí, přičemž v romské komunitě se kolikrát neznáme pravým jménem, ale pouze přezdívkou, i když se stykáme velmi často. Dne 3. 8. 2017 jsem v odpoledních hodinách vozidlo zapůjčil svému známému, kterého znám pouze pod přezdívkou „K.“ a jedná se o muže romské národnosti z Brna. Jeho pravé jméno neznám a ani nevím, kde přesně v Brně bydlím. Je to vysoký štíhlý mladý muž ve věku kolem 25 let, tmavých krátce střižených vlasů. Na otázku, zda jsem byl dne 3. 8. 2017 ve Velké Bystřici u OD Marko uvádím, že já jsem nikdy ve Velké Bystřici u OD Makro nebyl. K. mě prosil, zda bych mu nepůjčil vozidlo, že má svoje v opravně. Kam s vozidlem zamýšlí jet, mi X nesdělil.“ Podle zápisu o podaném vysvětlení ze dne 5. 10. 2017, č. j. KRPM-120718-10/PŘ-2017-140506-LN (přestupek ze dne 26. 9. 2017), žalobce uvedl: „Jsem provozovatelem osobního automobilu tov. zn. X, rz X. Toto vozidlo nejčastěji užívám sám, ale také někdy půjčuji své rodině a známým. Dne 26. 9. 2017 kolem 14:00 hod toto vozidlo užíval možná můj známý, kterého znám pouze pod přezdívkou „X“. Žije v X, je ve věku kolem X let, hnědých vlasů, výšky asi 180 cm, štíhlé postavy. Zním ho již delší dobu, ale nikdy jsem se nezajímal, jak se jmenuje. Asi tak jednou za čtvrt roku se zastaví a vozidlo si ode mě půjčí. Nevzpomínám si přesně, kdy své auto půjčuji nebo komu.“ V odporu proti příkazu ze dne 14. 3. 2018 žalobce konstatoval: „Uvedl jsem pouze, že si nepamatuji, že bych v danou dobu se dopustil nějakého přestupku, nebyl jsem nikým kontrolován a vůbec není doloženo, že dané vozidlo se nacházelo v danou dobu na uvedených místech.“ Na otázku správního orgánu I. stupně, kdo v předmetné dny řídil vozidla žalobce, žalobce v průběhu ústního jednání uvedl: „Mohl jsem to být klidně já, ale nepamatuji si to, je možné, že jsem to půjčoval X, jehož znám pouze pod touto přezdívkou. Žádný kamerový záznam ani fotodokumentace řidiče mi při podání vysvětlení poskytnut nebyl, abych z tohoto mohl poznat, kdo vozidlo řídil.“ Žalobce nenavrl žádné důkazy, neměl připomínky k podkladům, ke způsobu jejich zjištění a nenavrl jejich doplnění. Žalobce tedy nejprve v obou případech výslovně uvedl, že vozidlo řídil jeho známý, jehož zná pouze pod přezdívkou X, avšak jeho skutečné jméno neznal. Toto tvrzení nelze považovat za vyvrácené následným neurčitým tvrzením žalobce, že neví, kdo vozidlo řídil a že to mohl být klidně i on sám. Z takového tvrzení neplyne, že by žalobce věděl, která konkrétní osoba vozidlo v rozhodnou dobu řídila. Tvrzení, že to mohl být on či někdo jiný, naopak podporuje závěr o tom, že žalobce konkrétní osobu, která vozidla řídila, neznal. Pro splnění povinnosti vyplývající z ustanovení § 10 odst. 1 písm. d) silničního zákona totiž nestačí znát okruh pravděpodobných řidičů, nýbrž je třeba vědět, které konkrétní osobě bylo přikázáno nebo svěřeno řízení vozidla, resp. komu bylo umožněno vozidlo řídit. Podle názoru krajského soudu byl správní orgán I. stupně oprávněn z těchto důkazů dovodit nevědomost žalobce o totožnosti osoby, jíž svěřil vozidla, jejichž je provozovatelem, přičemž pro spáchání vytýkaných přestupků není podstatné, zda skutečně došlo vozidly žalobce k porušení silničního zákona, neboť žalobce není postihován za porušení zákona, kterého se dopustila

či mohla dopustit osoba, které žalobce svěřil vozidla, jejichž je provozovatelem, nýbrž toliko za to, že k této osobě neznal údaje nezbytné k její identifikaci. Touto skutečností přitom žalobce fakticky zmařil či ztížil následné vyšetřování PČR, tedy, jak správně

dovodil již správní orgán I. stupně, poškodil veřejný zájem spočívající v řádném objasňování přestupkového jednání či trestné činnosti.

36. Co se týká procesní hodnoty úředního záznamu, lze v tomto odkázat na bohatou a propracovanou judikaturu správních soudů. Význam úředního záznamu spočívá v přestupkovém řízení v tom, že na jeho základě si může správní orgán předběžně vyhodnotit význam případné svědecké výpovědi dané osoby z hlediska skutečností, které je třeba v konkrétním řízení o přestupku prokazovat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 – 27). Úřední záznam lze v přestupkovém řízení použít, a to například v případě rozporů mezi výpovědí svědka nebo obviněného a obsahem úředního záznamu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010 – 73, kde se Nejvyšší správní soud odklonil od přísnější judikatury trestněprávní). Úřední záznam může být dokonce přijat i jako listinný důkaz za situace, kdy skutečnosti v něm uvedené není objektivně možno prokázat jiným důkazem, typicky výpovědí obviněné osoby či svědků (v tomto smyslu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2012, č. j. 2 As 67/2011 – 89).
37. Z povahy úředního záznamu jako jednostranného úkonu správního orgánu vyplývá, že pachatele přestupku nelze postihnout výhradně na základě úředního záznamu, aniž by byly proti přestupci jakékoliv jiné důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 – 115). V nyní řešené věci však proti žalobci existovaly další důkazy, a to zejména výpověď žalobce uskutečněná v průběhu nařízeného ústního jednání, která ve spojitosti s daty z úředních záznamů, zachycujících vysvětlení žalobce v době blízké vytykáním skutkům, činila skutkovou situaci naprosto jasnou. Krajský soud proto souhlasí s tím, že správní orgány pomocí těchto důkazů zjistily skutkový stav věci, o němž neměly žádné důvodné pochybnosti, a prokázaly, že se žalobce dopustil daného přestupku. Stav bez důvodných pochybností lze vyjádřit jako míru pravděpodobnosti, při níž neexistují rozumné pochybnosti o opaku. Hodnotily-li správní orgány popsané důkazy jednotlivě a v jejich vzájemné souvislosti, mohly dospět k jedinému možnému logickému závěru, a to že žalobce skutečně naplnil skutkovou podstatu projednávaného přestupku.
38. Pokud se týká námitky nedostatku místní příslušnosti správního orgánu I. stupně k projednání uvedeného přestupku, musí soud opět poznamenat, že z uvedené námitky je zřejmé, že žalobce stále zaměňuje nyní řešený přestupek vzniknuvší z porušení povinnosti žalobce stanovené ustanovením § 10 odst. 1 písm. d) silničního zákona se samotným jednáním neustanovených řidičů, kterým žalobce svěřil vozidlo, jehož je provozovatelem. Přestupek žalobce však není nikterak vázán na místa, kde byla údajně spáchána jednání neoznačených řidičů ve vozidle žalobce, resp. u tohoto přestupku nelze místní příslušnost správního orgánu určit na základě místa spáchání přestupku, neboť takové místo fakticky neexistuje. Za takové situace tedy nelze při určování místní příslušnosti správního orgánu postupovat dle ustanovení § 62 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, nýbrž podle odstavce 2 téhož ustanovení, dle kterého *nelze-li místní příslušnost správního orgánu určit podle odstavce 1 nebo byl-li přestupek spáchán v cizině a podezřelý z přestupku je státním občanem České republiky nebo osobou bez státní příslušnosti, která má na území České republiky povolen trvalý pobyt, je k řízení místně příslušný správní orgán, v jehož správním obvodu podezřelý*

z přestupku má nebo naposledy měl trvalý pobyt. Vzhledem k tomu, že žalobce má trvalý pobyt hlášen ve správním obvodu města Prostějov, byl místně příslušným správním orgánem právě Magistrát města Prostějova, tj. správní orgán I. stupně. Ani v tomto ohledu tedy nebyla žaloba shledána důvodnou.

V. Závěr a náklady řízení

39. Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že postup žalovaného nevybočil z rámce zákonem stanovených právních hledisek, v odůvodnění rozhodnutí jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z uvedených důkazů. Skutkový stav věci byl tedy zjištěn v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Soud neshledal ve správním řízení žádná procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.
40. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
41. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.
42. Ustanovený zástupce vyčíslil svoji odměnu a žádal částku ve výši 8 734,- Kč. Ta se skládá z odměny za dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí věci podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“) a sepisu podání ve věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Tarifní hodnota úkony podle ustanovení § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí 50 000,- Kč. Odměna za jeden úkon právní pomoci proto podle ustanovení § 7 bodu 5 advokátního tarifu činí 3 100,- Kč. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300,- Kč, jakož i náhradu za promeškaný čas za cestu Prostějov – Olomouc a zpět dne 19. 11. 2018 za účelem nahlížení do spisu správního orgánu, tj. ve smyslu ustanovení § 14 odst. 3 advokátního tarifu za dvě započaté půlhodiny po 100,- Kč. Vzhledem k tomu, že je ustanovený zástupce plátcem DPH, náleží mu rovněž náhrada daně z přidané hodnoty ve výši 1 516,- Kč. Krajský soud se s takto uplatněným vyčíslením nákladů ztotožnil, protože plně odpovídá použitelným právním předpisům i skutkovým okolnostem věci. Proto je soud v souladu s tímto vyčíslením ustanovenému zástupce výrokem IV. taktéž přiznal.
43. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel

zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. září 2020

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.